

Van de auteur van de bestseller *Voor jou*

Suzanna's
wereld

ROMAN

Tojo Moyes

Tojo Moyes

Suzanna's
wêreld

De Fontein

6

2001

Ze hadden altijd ruzie op weg naar feestjes. Suzanna wist nooit precies waarom, al kon ze het altijd aan iets toeschrijven: het feit dat ze zo laat waren, zijn gewoonte om tot het laatste moment te wachten om te controleren of de achterdeur op slot zat, haar eeuwige onvermogen om iets geschikts te vinden om aan te trekken. Misschien was het de spanning van het idee dat ze de hele avond aardig tegen elkaar moesten zijn. Misschien, dacht ze wel eens, was het haar manier om al vroeg duidelijk te maken dat er later geen intimiteit tussen hen zou zijn, wanneer ze weer thuis waren. Maar vanavond hadden ze geen ruzie gehad. Het was geen geweldige prestatie: ze waren apart naar het huis van de Brookes gereden. Suzanna navigeerde haar weg naar het dorp aan de hand van zorgvuldige aanwijzingen van haar gastvrouw. Neil kwam laat van zijn werk met trein en taxi, zodat, toen Suzanna hem aan de eettafel begroette, ze de glimlach op haar gezicht voelde verstenen en haar schertsende ‘We dachten dat je niet meer kwam’ er tussen opeengeklemd tanden uitperste.

‘Ah. Hebben jullie de andere helft van de Peacocks ontmoet? Neil, hè?’ Hun gastvrouw had hem zachtjes naar zijn stoel geleid. Parels, dure maar ouderwetse zijden blouse, rok in Jaegerstijl; haar kleren hadden Suzanna al duidelijk gemaakt wat voor avond voor hen lag. Dat ze moederlijk bejegend zou worden, in plaats van be-

wonderd om haar wereldse houding. Dat ze waarschijnlijk waren uitgenodigd vanwege haar ouders.

‘De vergadering liep nogal uit,’ had Neil verontschuldigend gezegd.

‘Waarom maak je er zo’n punt van?’ fluisterde hij later toen ze hem in de gang een standje gaf. ‘Niemand anders schijnt het vervelend te vinden.’

‘Ik vind het vervelend,’ had ze gezegd, en ze forceerde een glimlach toen haar gastvrouw uit de woonkamer stapte en vroeg, hen tactvol niet al te doordringend aankijkend, of iemand nog iets wilde.

Het was een avond geweest waar maar geen eind aan kwam, met Neil die zijn opgelatenheid met enigszins ongepaste grapjes verbloemde. Alle anderen schenen elkaar al enige tijd te kennen en hadden het regelmatig over mensen die zij niet kende, ‘typische’ figuren uit het dorp, herhaaldelijke verwijzingen naar gebeurtenissen van de afgelopen jaren: het verregende dorpsfeest van twee jaar geleden, het tennistoernooi waarbij de finalisten met hun hoofden tegen elkaar botsten, de juffrouw van de basisschool die er met de man van die arme Patricia Ainsley naar Worcester vandoor was gegaan. Iemand had gehoord dat ze een baby had gekregen. Iemand anders had gehoord dat Patricia Ainsley mormoon was geworden. Het was veel te warm in de kamer en Suzanna had met haar rug naar de enorme open haard gezeten, zodat haar gezicht nog voor het hoofdgericht werd opgediend rood zag en het zweet zo nu en dan over haar rug liep, verborgen onder haar al te modieuze hemd.

Ze wisten het allemaal, dat wist ze zeker. Ze had het gevoel dat ze ondanks haar geglimlach, haar verzekering dat ja, ze blij was weer in Dere Hampton te wonen, dat het zalig was om meer vrije tijd te hebben, dat het goed was om dichterbij je familie te wonen, door moesten hebben dat ze loog. Dat de bestudeerde ellende van haar man, die tegenover haar dapper zat te praten met de eigenwijze dierenarts en de zwijgzame vrouw van de jachtopziener, naar buiten toe moest uitstralen als een gloeiende neonreclame boven hun hoofd: WIJ ZIJN ONGELUKKIG. EN HET IS MIJN SCHULD.

Het afgelopen jaar was ze deskundige geworden in het peilen van

de toestand van het huwelijk van andere mensen. Ze herkende de gespannen glimlach van de vrouwen, de stekelige opmerkingen, de terughoudende uitdrukking van de mannen. Soms voelde ze zich iets beter als ze een stel zag dat zo duidelijk ongelukkiger was dan zij, soms maakte het haar verdrietig alsof het bewees dat de sluimerende woede en teleurstelling bij iedereen onvermijdelijk waren.

Maar het ergste waren de stellen die duidelijk nog verliefd waren. Niet degenen die pas bij elkaar waren – Suzanna wist dat de glans er in de loop der jaren af raakte – maar degenen die al zo lang bij elkaar waren dat er een verdieping was ontstaan, hen dichter om elkaar heen had gevlochten. Ze kende alle tekenen: het ‘wij’ in gesprekken, elkaar regelmatig aanraken, de rug, de hand of zelfs de wang, de stille glimlach van aandachtige tevredenheid wanneer de ander iets zei. Soms zelfs de strijdlustige woordenwisseling, doorspekt met gelach, alsof ze nog steeds met elkaar konden flirten, de stiekeme kneep die heel iets anders betekende. Dan merkte Suzanna dat ze staarde en zich afvroeg wat voor lijm Neil en zij misten; of het iets was dat ze alsnog kon vinden om hen bij elkaar te houden.

‘Ik vond het best goed gaan,’ zei Neil dapper terwijl hij de auto startte. Als tweede vertrokken, volkomen acceptabel. Hij had aangeboden te rijden, zodat zij kon drinken; een verzoenend gebaar, wist ze, maar ze voelde zich niet grootmoedig genoeg het te erkennen.

‘Ze gingen wel.’

‘Maar het is goed... ik bedoel, om onze burens te leren kennen. En niemand heeft een varken geofferd. Of zijn autosleutels midden in de kamer gegooid. Ik was gewaarschuwd voor die plattelandsententjes.’ Hij dwong zichzelf om luchtig te klinken, wist ze.

Suzanna probeerde de bekende irritatie te onderdrukken. ‘Het zijn niet echt burens. Ze wonen bijna twintig minuten bij ons vandaan.’

‘Vanaf ons huis zit iedereen op twintig minuten afstand.’ Hij zweeg even. ‘Het is gewoon fijn om te zien dat je vrienden in de buurt maakt.’

‘Je laat het klinken als mijn eerste dag op school.’

Hij keek even naar haar, kennelijk om in te schatten hoe koppig

ze van plan was te zijn. ‘Ik wilde alleen maar zeggen dat het goed is... dat je wat wortels krijgt.’

‘Ik heb wortels, Neil. Ik heb die verdomde wortels altijd gehad, zoals je heel goed weet. Maar ik wilde hier al helemaal niet geplant worden.’

Neil zuchtte en haalde zijn hand door zijn haar. ‘Zullen we er vanavond niet weer over beginnen, Suzanna. Alsjeblieft?’

Ze gedroeg zich afschuwelijk, dat wist ze, en dat maakte haar nog bozer, alsof het zijn schuld was dat ze zich zo gedroeg. Ze keek uit het autoraam en zag de zwarte heggen voorbij zoeven. Heg, heg, boom, heg. De eindeloze interpunctie van het platteland. De financieel adviseur had hen aangeraden naar een huwelijksconsulent te gaan. Neil had gewillig gekeken, alsof hij wel wilde gaan. ‘Dat hebben wij niet nodig,’ had ze dapper gezegd. ‘We zijn al tien jaar samen.’ Alsof hen dat onbreekbaar maakte.

‘De kinderen waren lief, hè?’

O god, hij was zo voorspelbaar.

‘Ik vond dat kleine meisje dat met de chips rondging zo leuk. Ze vertelde me over het toneelstuk op school en hoe oneerlijk het was dat zij schaaap moest zijn in plaats van blauw druifje. Ik vertelde haar dat iemand blijkbaar de wol over –’

‘Ik dacht dat je net had gezegd dat je er vanavond niet over wilde beginnen?’

Het was even stil. Neils handen omklemden het stuur. ‘Ik zei alleen maar dat ik de kinderen leuk vond.’ Hij keek haar zijdelings aan. ‘Het was een volkomen onschuldige opmerking. Ik probeerde alleen maar het gesprek gaande te houden.’

‘Nee Neil, er bestaat niet zoiets als een onschuldige opmerking als het om jou en kinderen gaat.’

‘Dat is niet eerlijk.’

‘Ik ken je. Je bent volkomen doorzichtig.’

‘O, nou én? Is dat echt zo’n zonde, Suzanna? Het is niet bepaald zo dat we nog maar vijf minuten getrouwd zijn.’

‘Waarom kom je daar nu weer mee? Sinds wanneer staat er een tijdslimiet op het krijgen van kinderen? Er is toch geen wet die

voorschrijft: Je bent nu zoveel jaar getrouwd, nu moet je je gaan voortplanten.'

'Je weet net zo goed als ik dat het moeilijker wordt als je eenmaal vijfendertig bent.'

'O, schei erover uit. En ik ben geen vijfendertig.'

'Vierendertig. Je bent vierendertig.'

'Ik weet verdomme wel hoe oud ik ben.'

Het was alsof er een adrenalinstoot door de auto ging. Alsof het feit dat ze alleen waren hen had bevrijd van de spanningen van het gelukkig lijken.

'Komt het omdat je bang bent?'

'Nee! En wáág het niet mijn moeder erbij te slepen.'

'Als je ze niet wilt, waarom kun je dat dan niet gewoon zeggen? Dan weten we in ieder geval waar we aan toe zijn... Dan weet ik waar ik aan toe ben.'

'Ik zeg niet dat ik ze niet wil.'

'Nou, ik heb geen idee wat je wél zegt. De afgelopen vijf jaar vlieg je me bijna aan als ik erover begin, alsof ik iets gruwelijks voorstel. Het is maar een baby.'

'Voor jou. Voor mij zou het mijn leven zijn. Ik heb gezien hoe het leven van mensen er helemaal door in beslag genomen wordt.'

'Op een positieve manier.'

'Als je een man bent.' Ze haalde diep adem. 'Luister, ik ben er gewoon nog niet klaar voor, goed? Ik zeg niet dat ik het nooit zal zijn, maar ik ben er nog niet klaar voor. Ik heb helemaal níets met mijn leven gedaan, Neil. Ik kan niet zomaar kinderen gaan krijgen zonder dat ik iets bereikt heb. Ik ben niet dat soort vrouw.' Ze sloeg haar benen over elkaar. 'Eerlijk gezegd vind ik het hele vooruitzicht nogal deprimerend.'

Neil schudde zijn hoofd. 'Ik geef het op, Suzanna. Ik weet niet wat ik moet doen om je gelukkig te maken. Het spijt me dat we weer hier moesten gaan wonen, oké? Het spijt me dat we uit Londen weg moesten en het spijt me dat je het niet naar je zin hebt waar we wonen en dat je je verveelt en dat je de mensen niet leuk vindt. Het spijt me van vanavond. Het spijt me dat ik zo'n verdomde teleurstel-

ling voor je ben. Maar ik weet niet meer wat ik moet zeggen. Ik weet niet meer wat ik moet zeggen dat niet faliekant fóút is.'

Er viel een lange stilte. Hij gaf het meestal niet zo snel op en Suzanna voelde zich er onbehaaglijk onder.

Neil sloeg van de hoofdweg een onverlichte weg in en zette zijn grote licht aan, waarmee hij konijnen aan alle kanten de heg in joeg.

'Laat me de winkel beginnen.' Ze zei het zonder naar hem te kijken, haar gezicht recht vooruit.

Ze hoorde zijn diepe zucht. 'We hebben er het geld niet voor. Dat weet je.'

'Ik denk dat ik er iets van kan maken.' Ze voegde er hoopvol aan toe: 'Ik heb nagedacht. We kunnen mijn schilderij verkopen voor de aanbetsaling.'

'Suze, we zijn net van onze schulden af. We kunnen het ons niet veroorloven om ons er weer in te storten.'

Ze keek hem aan. 'Ik weet dat je er niets voor voelt, maar ik heb dit nodig, Neil. Ik moet echt iets hebben om me bezig te houden. Iets wat alleen maar van mezelf is. Iets wat niet alleen vervloekte koffieochtend en dorpsroddel en mijn verdomde familie is.'

Hij zei niets.

'Het zal me echt helpen.' Haar stem was smekend, verzoenend geworden. Het vuur verbaasde zelfs haar. 'Het zal óns helpen.'

Misschien was het iets in haar stem. Hij zette de auto aan de kant en keek haar aan. Buiten begon het mistig te worden en de koplampen schenen er blind in, niets anders verlichtend dan vocht.

'Geef me een jaar,' zei ze en ze pakte een van zijn handen. 'Geef me een jaar en als het niets wordt, dan krijg ik een baby.'

Hij keek onthutst. 'Maar als het wel iets wordt –'

'Dan krijg ik toch een baby. Maar dan heb ik in ieder geval iets anders. Dan word ik niet een van hén.' Ze gebaarde achter zich, doelend op de andere vrouwen bij het etentje die het grootste deel van de avond hadden besteed aan het vergelijken van gruwelijke verhalen over bevallingen en borstvoeding of met nauwverholen minachting over de afschuwelijke kinderen van anderen spraken.

'Ah. De neonatale nazi's.'

‘Neil –’

‘Meen je het echt?’

‘Ja. Ik denk dat ik er gelukkiger van zal worden. Je wilt toch dat ik gelukkiger ben?’

‘Dat weet je. Ik heb nooit anders gewild dan dat je gelukkig zou zijn.’

Wanneer hij zo naar haar keek, kon ze nog steeds zo nu en dan een vluchtige glimp oproepen van wat ze voor hem gevoeld had: een echo van hoe het voelde om met iemand verbonden te zijn voor wie je geen irritatie of lichte weerzin voelde, maar dankbaarheid en verwachting en een aanhoudende seksuele honger. Hij was nog steeds knap: ze kon op een esthetische manier naar hem kijken en zien dat hij ook als oudere man knap zou blijven. Er zou geen buikje komen of een terugtrekkende haargrens. Hij zou kaarsrecht en strak in het vel blijven en de enige concessies aan zijn leeftijd zouden wat grijze haren en een aantrekkelijk verweerde huid zijn.

Op momenten als deze kon ze zich nog net herinneren hoe het voelde om intiem met elkaar te zijn.

‘Weet je, je hoeft je schilderij niet te verkopen. Het is te persoonlijk. En het is beter om het niet weg te doen, om het te houden als investering.’

‘Ik denk niet dat ik ertegen zou kunnen als je nog meer uren gaat werken dan je al doet.’ Het was niet het leven zonder hem dat haar angst aanjoeg, maar hoe goed ze daarin in aan het worden was.

‘Dat bedoel ik niet.’ Hij hield zijn hoofd schuin, zijn blauwe ogen zacht en attent. ‘Je zou altijd je vader om geld kunnen vragen. Voor de aanbetaling. Hij heeft altijd gezegd dat hij wat voor je opzij zou zetten.’

Hij had de betovering verbroken. Suzanna haalde haar hand uit de zijne en ging verzitten zodat ze weer van hem afgewend was. ‘Daar wil ik het niet meer over hebben. We hebben al genoeg van hem aangenomen. En ik wil zijn geld niet.’

In eerste instantie hadden ze het helemaal niet als schuld gezien: ze leefden gewoon als iedereen, iets boven hun stand. Tweeverdieners,

geen kinderen. Ze namen een levensstijl aan die in de betere tijdschriften verkondigd werd, een levensstijl waarvan ze vonden dat ze er recht op hadden. Ze kochten enorme suède banken in gedekte tinten die bij elkaar hoorden, brachten weekends met gelijkgestemde vrienden door in lawaaierige restaurants in West End en discrete hotels, vonden dat ze het recht hadden om zichzelf bij de minste teleurstelling te ‘trakteren’: een slechte dag op het werk, geen concertkaartjes te pakken kunnen krijgen, regen. Suzanna, beschermd door Neils salaris en de wetenschap dat ze allebei diep in hun hart wilden dat ze wat meer thuis zou zijn, nam een opeenvolging van deeltijdbaantjes aan: als verkoopster in een damesmodezaak, bestellingen rijden voor een vriendin die een bloemenzaak had geopend, als verkoopster van specialistisch houten speelgoed. Niets boeide haar zo dat ze wilde blijven, dat ze zich koffieochtenden met vriendinnen op een terras, tijd om te snuffelen of het genoegen van uitgebreide maaltijden koken wilde ontzeggen. Toen, schijnbaar in een oogwenk, was alles veranderd. Neil was zijn baan bij de bank kwijtgeraakt, vervangen door iemand die hij naderhand beschreef als het ultieme manwijf. Zijn gevoel voor humor was verdwenen, samen met hun inkomsten.

En Suzanna begon te winkelen.

In eerste instantie had ze het gedaan om het huis uit te zijn. Neil was gedeprimeerd en kwaad geworden en zag in bijna alles bewijzen van een vrouwelijke samenzwering: in het feit dat de meisjes van de plaatselijke school betere examencijfers hadden gehaald dan de jongens, in de gevallen van seksuele intimidatie die hij in de krant las, in het feit dat het hoofd personeelszaken dat hem opbelde om te zeggen dat hij recht had op maar drie maanden salaris in plaats van de zes die hij had verwacht, een vróúw bleek te zijn. Heen en weer slingerend tussen humeurigheid en walging van zichzelf, werd hij de ergste versie van zichzelf, een personage waar ze niet mee kon omgaan. Dus liet ze hem in zijn sop gaarkoken en vrolijkte zichzelf op met dure zeep, kant-en-klaarmaaltijden, een enkele bos bloemen – lilies voor de geur, amaryllis en paradijsbloemen voor de chic. Ze zei bij zichzelf dat ze het verdiende en het

gevoel dat ze er recht op had werd versterkt door Neils vreselijke humeur.

Ze maakte zichzelf wijs dat er dingen waren die ze nodig hadden: nieuw beddengoed – het was inderdaad een investering om duur Egyptisch katoen te kopen – passende gordijnen, antiek glas. Ze bedacht noodzakelijke projecten in het huis, een nieuwe vloer in de keuken, de volledig nieuwe inrichting van de logeerkamer. De waarde van het huis zou er tenslotte door stijgen. Je kreeg altijd het dubbele terug van wat je in onroerend goed investeerde.

Van daar was het maar een kleine sprong naar haar eigen persoonlijke metamorfose. Ze kon met geen mogelijkheid een nieuwe baan krijgen met haar bestaande garderobe; haar haar moest geknipt worden en voorzien van een coupe-soleil; door de stress van Neils baan moest haar huid hoognodig een specialistische behandeling ondergaan. Haar koopzucht werd een grapje onder haar vriendinnen, dus kocht ze voor hen ook. Gulheid was iets dat ze van nature had – ze zei bij zichzelf dat dat een van de weinige bronnen van oprecht plezier was die ze nog had.

Het had haar in het begin een goed gevoel, een doel, gegeven. Een lacune opgevuld. Maar terwijl ze geld aan het uitgeven was, was ze zich ervan bewust dat ze aangestoken was door een bepaalde gekte, dat de felverlichte interieurs en rijen met kasjmier truien, de vleien-de verkoopsters en prachtig ingepakte dozen steeds minder in staat waren haar aandacht van de dreigende realiteit thuis af te leiden. Ze haalde nog maar weinig bevrediging uit haar aankopen – de aanvankelijke roes die een aankoop oproep, ging er steeds sneller af, zodat ze thuis omringd door knisperende felgekleurde boodschappentassen zat en verbaasd met haar ogen naar haar aankopen knipperde. Of zo nu en dan in tranen uitbarstte wanneer ze dapper genoeg was geweest om uit te rekenen wat ze had uitgegeven. Het werd haar gewoonte om vroeg op te staan, altijd op tijd voor de postbode.

Het had geen zin om Neil te verontrusten.

Het duurde bijna een halfjaar voor hij erachter kwam. Het was wel zo eerlijk om te zeggen, zoals ze later ook deden, dat dit niet het hoogtepunt van hun huwelijk was geweest, vooral niet toen hij,

met dit nog eens boven op zijn eigen depressie, haar geestelijke gezondheid in twijfel trok en aankondigde dat zij het was, en niet zijn werkloosheid, die hem impotent maakte. Toen ze eindelijk haar opgekropte woede de vrije loop liet – die misschien verergerd was door haar eigen niet-erkende gevoel van verantwoordelijkheid – had ze op haar beurt tegen hem gezegd dat hij niet alleen wreed, maar ook oneerlijk en onredelijk was. Waarom moesten zijn problemen zo'n ernstige invloed op haar leven hebben? Had zij zich soms aan een deel van de afspraak onttrokken? De veranderingen die zij had aangebracht waren voor hén. Ze beschouwde het nog steeds als een zaak van stille trots dat ze niet had gezegd wat ze echt dacht. Dat ze niet het woord 'mislukking' had gebruikt, ook al voelde ze het wanneer ze naar hem keek.

Toen was haar vader over het huis begonnen en hoewel ze nog steeds woedend op hem was vanwege het testament, had Neil haar ervan overtuigd dat ze geen keus hadden. Tenzij ze failliet verklaard wilden worden. Van dat afschuwelijke woord kon ze nog steeds kippenvel krijgen.

En dus hadden Suzanna en Neil bijna negen maanden geleden hun flat in Londen verkocht. Met de winst hadden ze de schulden afbetaald op Suzanna's creditcard en winkelpasjes, de minder grote schuld die Neil had opgelopen voor hij erin slaagde een nieuwe baan te vinden, en een klein, onopvallend autootje gekocht dat door de verkoper een beetje verontschuldigend was omschreven als 'handig voor naar het station'. Gelokt door het vooruitzicht van een huis met drie slaapkamers en een hardstenen gevel op het landgoed, vrij van huur en gerenoveerd door haar vader, waren ze terugverhuisd naar Dere Hampton, waar Suzanna was opgegroeid en dat ze de afgelopen vijftien jaar zo veel mogelijk had geprobeerd te mijden.

Toen ze binnenkwamen was het koud in het huisje. Suzanna was weer vergeten de timer van de verwarming in te stellen. Ze was nog steeds verbaasd over hoeveel kouder het op het platteland was. 'Sorry,' mompelde ze terwijl Neil floot en in zijn handen blies, en ze was

dankbaar dat hij er niets van zei. Neil was nog steeds enthousiast over alle aspecten van het leven op het boerenland; hij had zichzelf ervan overtuigd dat hun verhuizing te maken had met de kwaliteit van het leven in plaats van met eenvoudiger gaan wonen. Hij koos ervoor alleen de voordelen van kleine huisjes en glooiende, groene velden te zien, in plaats van de realiteit die zijn vrouw ervoer, van mensen die alles van je wisten, of dachten te weten, van de claustrofobie van jaren van samen beleefde gebeurtenissen, de subtiele bemoeizucht van vrouwen met te veel geld en te weinig tijd.

Het lampje op het antwoordapparaat knipperde en Suzanna onderdrukte met een schuldig gevoel een opwelling van hoop dat het misschien een van haar Londense vriendinnen was. Ze belden steeds minder, nu haar gebrek aan beschikbaarheid voor koffieochtenden of een afspraak in een wijnbar aan het eind van de middag langzaam de, zo wist ze nu, toch al kwetsbare vriendschapsbanden aantastte. Dat wilde niet zeggen dat ze hen niet miste, de gemoedelijke kameraadschap, de spontaniteit die ze in de loop der jaren hadden opgebouwd. Ze was het zo beu om te moeten nadenken voor ze iets zei; ze vond het steeds vaker gemakkelijker, zoals vanavond, om maar bijna niets te zeggen.

‘Hallo schatten, ik hoop dat jullie het ergens samen naar jullie zin hebben. Ik vroeg me af of jullie nagedacht hebben over Lucy’s verjaardagslunch op de zestiende. Papa en ik zouden het zo heerlijk vinden als jullie zouden komen, al begrijpen we het best als jullie iets anders hebben. Laat het me weten.’

Altijd zo op haar hoede om geen verplichting of dwang door te laten klinken. Die vrolijke, maar enigszins verontschuldigende toon. De uiterst subtiele hint van ‘We weten dat jullie het moeilijk hebben en we duimen voor jullie’. Suzanna zuchtte, wetend dat ze al verscheidene keren Kerstmis en ettelijke andere familiebijeenkomsten hadden overgeslagen en dat er nog maar weinig smoezen waren om haar familie te ontlopen nu ze, in ieder geval geografisch, zo dichtbij waren.

‘We moeten gaan.’ Neil had zijn jas uitgetrokken en schonk zich iets te drinken in.

‘Dat weet ik inmiddels zelf ook wel, Neil.’

‘Je vader zal vast wel een reden bedenken om weg te gaan. Jullie tweeën zijn er erg goed in om elkaar te ontwijken.’

‘Dat weet ik.’

Hij vond het fijn om deel uit te maken van haar familie. Hij had zelf niet veel familie, een moeder die hij zelden opzocht en niet echt miste en die nu honderden kilometers bij hen vandaan woonde. Het was een van de redenen waarom hij zo’n verzoenende houding ten opzichte van haar had.

Neil zette zijn glas neer en liep naar haar toe. Hij sloeg zijn armen om haar heen en trok haar zachtjes naar zich toe. Ze voelde hoe ze zich aan hem overgaf, niet in staat om haar natuurlijke starheid overboord te zetten. ‘Het zou zo veel voor je moeder betekenen.’

‘Ik weet het, ik weet het.’ Ze legde haar handen op zijn middel, niet wetend of ze hem nu vasthield of van zich afhield. ‘En ik weet dat het kinderachtig is. Het is gewoon de gedachte aan het geklets van iedereen over hoe fantastisch Lucy is en wat een geweldige baan ze heeft en hoe mooi ze is en blabla, en iedereen die net doet alsof we zo’n supergelukkig gezin zijn.’

‘Luister, het is voor mij ook niet bepaald gemakkelijk om naar dat gedoe te luisteren. Dan voel ik me ook niet echt de superschoonzoon.’

‘Sorry. Misschien moeten we maar niet gaan.’

Suzanna was de beauty van de familie. De genetische mythologie van de familie had aan haar schoonheid en financiële zorgen toegeschreven, aan haar jongere broer Ben de wijsheid van de landman die zijn jaren te boven ging, terwijl Lucy degene met de hersenen was, die op haar derde al hele stukken poëzie kon citeren of in alle ernst kon vragen waarom een bepaald boek niet zo goed was als het vorige van de betreffende schrijver. Vervolgens had er geleidelijk een soort metamorfose plaatsgevonden. Ben was, zoals iedereen had verwacht, een soort jongere, vrolijkere versie van hun eerlijke, stoïcijnse, zo nu en dan hoogdravende vader geworden. Lucy was opgebloeid en in plaats van de voorspelde, bebrilde kluisenaarster was ze angstwekkend assertief geworden en gaf, nu ze achter in de

twintig was, leiding aan de internetafdeling van een buitenlands mediaconglomeraat.

In de tussentijd was Suzanna er langzamerhand achter gekomen dat mooi zijn niet langer genoeg was wanneer je de dertig had bereikt, dat haar levensstijl, haar gebrek aan financiële scherpzinnigheid, niet langer vertederend was en nu doodgewoon ruggengraatloos leek. Ze wilde niet aan haar familie denken.

‘We zouden morgen naar winkels kunnen gaan kijken,’ zei ze. ‘Ik heb iets in de stad gezien wat te huur is. Het was vroeger een boekwinkel.’

‘Je laat er geen gras over groeien.’

‘Het heeft geen zin om maar rond te blijven hangen. Zeker niet als ik maar een jaar heb.’

Hij wilde deze ongebruikelijke intimiteit kennelijk vasthouden, omdat hij ervan genoot haar zo tegen zich aan te houden. Ze wilde eigenlijk wel gaan zitten, maar hij leek onwillig om haar los te laten.

‘Het is in een van die smalle straatjes, die met die kinderkopjes, die op het plein uitkomen. En het heeft een erker aan de voorkant. Net als de *Olde Curiosity Shoppe*.’

‘Zoiets wil je niet. Als je het toch gaat doen, dan moet je het goed doen, met een enorme winkelruit. Iets waar mensen door kunnen zien wat je verkoopt.’

‘Maar het wordt niet dat soort winkel. Dat heb ik al gezegd. Kom nou maar gewoon eens mee kijken voor je iets zegt. Ik heb het nummer van de makelaar in mijn tas.’

‘Hé, dat is nog eens een verrassing.’

‘Ik zou ze nu kunnen bellen. Een boodschap inspreken. Om ze te laten weten dat ik belangstelling heb.’ Ze hoorde de opwinding in haar stem. Hij klonk haar vreemd in de oren, alsof hij van iemand anders kwam.

‘Bel morgen toch. Het gaat niet ineens om halftwaalf ’s avonds weg.’

‘Ik wil niet achter het net vissen.’

‘En je wilt ook geen overhaaste beslissing nemen. We moeten voorzichtig zijn, Suze. Misschien vragen ze te veel geld. Misschien

willen ze een extra lange uurperiode. Misschien hebben ze allerlei boeteclausules in het contract opgenomen. Je moet even op de rem trappen en eerst eens wat vragen stellen.'

'Maar ik wil er vaart achter zetten.'

Hij kneep haar zachtjes. Hij rook naar zeepoeder en de enigszins verschaalde, maar niet vervelende geur van een mens aan het einde van de dag. 'Weet je, Suze, we moeten naar die lunch gaan. Het gaat goed met ons. We verdienen weer. Je kunt hun over je winkel vertellen.'

'Maar niet het baby-gedoe.'

'Nou vooruit dan, niet het baby-gedoe.'

'Ik wil niemand van hen erover vertellen. Dan blijven ze er maar over doorgaan en dan wordt mam helemaal opgewonden, wat ze probeert te verbergen, en als er dan niets gebeurt, lopen ze allemaal op eieren terwijl ze zich afvragen of ze iets kunnen zeggen. Dus, geen baby-gedoe.'

Hij sprak in haar haar. 'Ik denk dat Lucy geen baby-gedoe heeft.'

'Neil, nee.'

'Ik maak maar een grapje. Bel ze morgen maar. We gaan gewoon en we zullen heel vrolijk zijn en het naar ons zin hebben.'

'We zullen doen alsof we het naar ons zin hebben.'

'Misschien sta je nog versted van jezelf.'

Ze snoof. 'Dat zal ik zeker.'

Verrassend genoeg, gezien het feit dat het bijna acht maanden geleden was, vrijden ze die nacht. Daarna was Neil bijna in tranen en zei dat hij echt van haar hield, dat hij wist dat dit betekende dat alles goed zou komen.

Suzanna, die in het donker naar het balkenplafond lag te staren waar ze zo'n hekel aan had, deelde zijn gevoel van een emotionele uitlaatklep helemaal niet. Alleen een lichte opluchting dat ze het gedaan hadden. En een stiekeme hoop, die ze bijna niet eens tegenover zichzelf wilde toegeven, dat dit betekende dat ze een paar maanden respijt had voor ze het weer hoefde te doen.

Dere Hampton werd in toeristenlectuur meestal omschreven als ‘Suffolks mooiste marktstadje’, met zijn monumentenpanden, Romaanse kerk en antiekwinkeltjes die ’s zomers ronddwalende toeristen en ’s winters de enkele stoïcijnse wandelaar trokken. Door de oudere bewoners werd het meestal eenvoudigweg ‘Dere’ genoemd en door de jongeren, die meestal op vrijdagavond op het marktplein aangetroffen konden worden waar ze goedkope cider dronken en naar elkaar floten en joelden, een ‘klotegat, waar niks te doen was’. Ze waren niet onredelijk. De eerlijkheid gebod te zeggen dat het een stad was die zich meer bezighield met het verleden dan met de toekomst, vooral nu zo veel forensen uit Londen en de groene ring gedwongen waren erheen te verhuizen door de torenhoge huizenprijzen en de hoop op ‘een aardige plek om de kinderen groot te brengen’. De hoge, pastelkleurige Georgiïaanse huizen stonden naast Tudorhuizen, met kleine raampjes en vakwerk, die als schepen op een hoge zee boven het trottoir hingen, allemaal gerangschikt in een willekeurig netwerk van smalle straatjes met kinderkopjes en kleine hofjes die zich vanaf het plein verspreidden. Er waren minstens twee exemplaren van alle winkels die je nodig mocht hebben – slager, bakker, krantenkiosk, ijzerwaren – en een toenemende overvloed aan winkels vol met aromatherapie-oliën, magische kristallen, te dure kussens en geurige zeep die je niet nodig had.

Het duurde bijna twee maanden voor Suzanna zich realiseerde wat haar het meest dwarszat aan het stadje: dat het overdag bijna één

en al vrouw was. Er liepen vrouwen met een sjaal om het hoofd, gekleed in een groene bodywarmer, die stukken vlees kwamen ophalen bij slagers die ze bij de voornaam noemden; jonge moeders achter kinderwagens; zorgvuldig gekapte vrouwen van een zekere leeftijd die niets anders leken te doen dan de tijd doden. Maar afgezien van degenen die in de winkels werkten of handelaars of schooljongens, waren er bijna geen mannen. Ze waren vermoedelijk allemaal met de vroege trein naar de City vertrokken en kwamen in het donker terug naar een warme maaltijd in een allang verlicht huis. Het was, zo mopperde ze boos bij zichzelf, alsof ze teruggeflitst was naar de jaren vijftig. Ze was de tel kwijtgeraakt over het aantal keren dat ze aan haar vroegen wat haar man deed en wachtte, al bijna een jaar, tot de vraag een keer over haarzelf werd gesteld.

Al zou ze aanvankelijk geprotesteerd hebben dat ze niets met die vrouwen gemeen had, toch herkende ze zich wel in sommigen: in de manier waarop ze winkelden, door het enige warenhuis in de stad zwierven met de afgemeten tred van iemand die het geld en de tijd had; in de manier waarop het onmogelijk was een afspraak met een van de schoonheidssalons te maken; in de manier waarop kristallen en geurkaarsen en voedselallergietests niet zozeer een 'alternatief' waren geworden dan wel een manier van leven.

Suzanna wist eigenlijk niet in welke categorie haar winkel zou vallen. Terwijl ze er zat, omringd door dozen met voorraad, zich bewust van het feit dat niet alleen haar kassa het niet deed, maar dat de elektricien vergeten was haar te vertellen wat voor lampen ze nodig had in de spots, wist ze eigenlijk niet zeker meer of het wel een winkel zou worden. Neil had tweemaal gebeld, omdat hij wilde weten of ze zeker wist dat ze echt zoveel voorraad op voorhand moest kopen, terwijl het waterbedrijf verscheidene brieven had gestuurd waarin ze geld eisten nog voor ze open was gegaan.

Voor iemand die tot voor kort zo door schulden was achtervolgd, maakte Suzanna zich er maar weinig zorgen over. Want de weken dat ze de sleutels in handen had, genoot ze er gewoon van er te zijn, langzaam het beeld dat ze de afgelopen maanden had gekoesterd te verwezenlijken. Ze had ervan genoten om langs eventuele leveran-

ciers, naar beurzen of achterafkamertjes achter Oxford Street in Londen te gaan, waar ze jonge ontwerpers ontmoette die dolgraag hun werk wilden laten zien, of meer gevestigde die jaren van handel met haar konden doornemen. Ze genoot ervan een doel te hebben, om het over 'mijn winkel' te kunnen hebben, om beslissingen te nemen die op haar eigen smaak gebaseerd waren, om alleen te kiezen wat zij mooi en ongewoon vond.

En dan was er de winkel zelf. De gevel had een nieuwe lik witte verf gekregen en het interieur begon langzaam vorm te krijgen, aangespoord door bezoeken van plaatselijke loodgieters, timmerlieden en haar eigen amateuristische inbreng met de verfkwast. Ze wist dat ze haar kieskeurigheid en zeurderigheid vonden, maar de besluiten over waar dingen moesten komen waren ingewikkeld, omdat het geen conventionele winkel zou worden. In plaats daarvan was het een mengeling van dingen: een koffieshop, waarvoor een oude kerkbank tegen de achterwand, een aantal tafeltjes en stoeltjes en een gerenoveerd Italiaans koffieapparaat dienden. Het was een tweedehandswinkel, die een paar totaal verschillende dingen te koop aanbood, gewoon omdat ze er graag naar keek. Er waren wat kleren, wat prints, wat curiosa. Er waren moderne dingen. En specifiek was het eigenlijk niet.

Ze was begonnen een verscheidenheid aan voorwerpen in de etalage te zetten. In eerste instantie, om de winkel een bewoond uiterlijk te geven, had ze er een paar van de mooiere spullen in gezet die ze gekocht had tijdens haar 'winkelfase' en die ze nooit had kunnen gebruiken: tassen met vrolijke kraaltjes, grote glazen ringen, een antieke schilderijlijst met een moderne abstracte print. Toen de voorraad kwam, had ze geen zin om haar uitstalling te veranderen, dus had ze er gewoon dingen bij gelegd: prachtige Indiase armbanden, oude dressoirladen vol lichtgevende metalen pennen, kruidenpotjes met zilveren dekseltjes in een verscheidenheid aan kleuren.

'Het lijkt wel een soort poppenhuis. Misschien de grot van Aladdin,' had Neil gezegd toen hij in het weekend langskwam. 'Het ziet er heel... knus uit. Maar weet je zeker dat mensen begrijpen waar het over gaat?'

‘Waar moet het over gaan?’

‘Nou, wat voor soort winkel wordt het?’

‘Mijn soort winkel,’ zei ze en ze genoot van de verwilderde uitdrukking op zijn gezicht. Omdat ze iets moois creëerde, iets wat volledig haar visie was, niet vertroebeld door een echtgenoot of partner.

Omdat ze nu kon doen wat ze wilde, hing ze goedkope kerstlichtjes om de schappen, zette kleine in haar eigen sierlijke handschrift geschilderde bordjes neer en verfde de houten vloer lichtpaars omdat ze het een mooie kleur vond. Ze verfde de tafels en stoelen die ze goedkoop in een tweedehandszaak op de kop had getikt, met potjes testverf tot ze de combinatie had die ze leuk zou hebben gevonden toen zij met haar vriendinnen ging koffiedrinken. Het waren de stoelen die het haar deden inzien: ze was, realiseerde ze zich terwijl ze ernaar keek, bezig een hoekje voor zichzelf te maken dat iets magisch, misschien iets kosmopolitisch had, een plek waar ze zich weer thuis kon voelen, apart van de provinciale ogen en houding die haar nu omringden.

‘Wat voor soort winkel bent u eigenlijk?’ had een van de antiekhandelaren gevraagd, nadat hij de lijst in haar etalage had gezien. In zijn stem klonk een zweem van spot.

‘Ik ben... Ik ben een emporium, een soort warenhuis,’ had ze gezegd, en ze negeerde zijn opgetrokken wenkbrauwen toen hij terugliep naar zijn eigen winkel. En zo had ze het genoemd: *The Peacock Emporium*, het bordje geschilderd in lichtblauw en wit, met een tekening van een pauwenveer ernaast. Neil had er met een mengeling van trots en bezorgdheid naar gekeken; hij bekende later dat hij zich afgevraagd had of hij, met zijn naam op de deur, weer tegen een faillissement aankeek wanneer het niets werd.

‘Natuurlijk wordt het wat,’ zei Suzanna gedecideerd. ‘Wees niet zo negatief.’

‘Je zult keihard moeten werken,’ zei hij.

Zelfs Neils bezorgdheid deerde haar niet. Ze vond het tegenwoordig moeilijker om tegen hem in te gaan. Ze sliep goed.

Afgezien van de voorraad had ze al weken niets gekocht.

‘Bent u open?’

Suzanna keek op van haar plekje op de vloer. De votiefkaarsen die ze had gekocht leken een goed idee bij de groothandel in Londen, maar nu ze groene bodywarmer na groene bodywarmer langs de etalage zag lopen, zonder erop te letten of op een vaag neerbuigende manier naar binnen te kijken, vroeg ze zich af of ze misschien te kosmopolitisch in haar smaak was geweest. Ze zagen er prachtig uit naast de kralentasjes, maar, zoals Neil maar bleef zeggen, het had geen zin om mooie dingen aan te schaffen als niemand in de buurt bereid was ze te kopen.

‘Eigenlijk niet. Maandag waarschijnlijk.’

De vrouw kwam toch binnen, deed de deur achter zich dicht en keek met een lyrische uitdrukking om zich heen. Ze droeg geen groene bodywarmer, maar een bruin jack en een zelfgebreide veelkleurige wollen muts waar aan alle kanten grijs haar uit piekte. Op het eerste gezicht zou Suzanna haar afgedaan hebben als een aspirant-zwerfster, maar toen ze nauwkeuriger keek, zag ze dat haar schoenen van goede kwaliteit waren, net als haar handtas.

‘Wat ziet het er hier leuk uit! Heel anders dan het vroeger was.’

Suzanna kwam moeizaam overeind.

‘Ja. Dit was een kruidenier, ziet u, toen ik klein was. Hier was het fruit...’ ze gebaarde naar waar Suzanna’s stoeltjes en tafeltjes stonden ‘... en aan deze kant de groenten. O, en ze hadden ook verse eieren. Ze hielden hun eigen kippen achter, ziet u. Ik denk dat u dat niet doet.’ Ze lachte alsof ze iets grappigs had gezegd.

‘Goed. Nou, ik moet –’

‘Waar zijn die tafels voor? Gaat u ook voedsel serveren?’

‘Nee.’

‘Mensen houden anders wel van een hapje.’

‘Daar heb je een vergunning voor nodig. Ik ga espresso schenken.’

‘Espresso?’

Het was op momenten als deze dat Suzanna’s pas verworven optimisme aan het wankelen werd gebracht. Hoe kon ze koffie verkopen in een stad waarvan de inwoners niet eens wisten wat espresso was? ‘Het is een soort koffie. Heel sterk. Het wordt in kleine kopjes geschonken.’

‘Nou, dat lijkt me een goede manier om er iets op te verdienen. Het theehuis in Long Lane schenkt de thee in heel kleine kopjes. Zo verdienen ze er natuurlijk ook op.’

‘Het hoort in kleine kopjes.’

‘Ik denk dat zij dat ook zeggen, kind.’ Ze liep naar de etalage en mompelde bij zichzelf terwijl ze aan de uitgestalde voorwerpen zat. ‘Wat moet dit dan voorstellen?’ Ze hield het abstracte schilderij omhoog.

‘Ik geloof niet dat het iets moet voorstellen.’ Suzanna hoorde de eerste zweem van kilte in haar stem.

De vrouw gluurde er aandachtig naar. ‘Is het moderne kunst?’ Ze zei de woorden alsof ze een vreemde taal sprak.

‘Ja.’ Laat haar alsjeblieft niet zeggen ‘dat kan een kind ook’, dacht Suzanna. ‘Dat kan ik ook. Als ik er nou eens net zo een maakte als deze, zou u die dan voor me willen verkopen?’

‘Ik ben niet echt een galerie. Dan zou u met een galerie moeten praten.’

‘Maar u verkoopt die.’

‘Dat is toeval.’

‘Maar als u hem verkoopt, is er geen enkele reden waarom u er niet nog een zou verkopen. Ik bedoel, dat betekent dat er vraag naar is.’

Suzanna voelde dat ze haar geduld begon te verliezen. Ze was in het gunstigste geval al lichtgeraakt. En dit was niet het gunstigste geval.

‘Ik vond het heel leuk met u gepraat te hebben, maar ik vrees dat ik nu toch verder moet.’ Suzanna stak haar arm uit, alsof ze de vrouw naar de deur wilde loodsen.

Maar die had zichzelf aan de vloer vastgenageld. Ze sloeg haar armen over elkaar. ‘Ik ben hier opgegroeid. Ik ben coupeuse van mijn vak, maar ik verhuisde toen ik trouwde. Dat deden er toen veel van ons.’

O god. Ze ging de geschiedenis ophalen. Suzanna keek wanhopig om zich heen, zoekend naar een praktisch karweitje dat ze als excuus kon gebruiken om van haar af te komen.

‘Mijn man overleed drie jaar nadat we getrouwd waren. Tuber-

culose. Hij bracht bijna een halfjaar in een Zwitserse kliniek door en toen overleed hij toch nog.'

'Wat erg.'

'Nou, dat vond ik niet. Hij was een nogal onnozele man. Dat beseftte ik pas toen we getrouwd waren. We hadden geen kinderen, ziet u. Hij gaf de voorkeur aan zijn mondharmonica.'

Suzanna proestte. 'Wat?'

De vrouw streek afwezig over haar haar. 'Hij wist niet wat hij moest doen. Ik wel, omdat mijn moeder het me had verteld. Ik vertelde het hem tijdens onze huwelijksnacht en hij was zo geschokt dat hij zei: nee, dank je wel, dan speel ik liever op mijn mondharmonica. Dus dat deden we twee jaar lang iedere nacht. Ik las in bed mijn boek en hij speelde op zijn mondharmonica.'

Ondanks zichzelf moest Suzanna lachen. 'Sorry. Heeft u... Heeft u nog iemand anders gevonden?'

'O nee. Niemand met wie ik wilde trouwen. Ik heb wel aardig wat verhoudingen gehad die leuk waren, maar ik wilde niet iedere nacht iemand in mijn bed. Stel je voor dat zij ook een muziekinstrument hadden willen spelen. Wie weet waarmee ik thuisgekomen zou zijn.' De vrouw, die blijkbaar even bestookt werd met visoenen van tuba's en bassdrums, schudde even met haar hoofd. 'Ja, het is allemaal veranderd. Ik ben hier nog maar een halfjaar terug en het is allemaal veranderd... Bent u van hier?'

'Ik ben hier geboren, maar we hebben tot vorig jaar in Londen gewoond.' Ze wist eigenlijk niet waarom ze de waarheid had verteld – ze had het gevoel dat hoe minder ze deze vrouw vertelde, hoe beter het was.

'O, dus jij bent ook teruggekomen! Wat spannend. Nou, we hebben allebei een verwante ziel gevonden. Mijn naam is mevrouw Creek. Johanna Creek. Je mag me mevrouw Creek noemen. Hoe heet jij?'

'Peacock. Suzanna Peacock.'

'Wij hadden pauwen in het huis waar ik opgegroeid ben. Het ligt net buiten de stad, aan de weg naar Ipswich. Afschuwelijke vogels zijn het, zo'n verschrikkelijk geluid brengen ze voort. Ze deden hun behoefte altijd op onze vensterbanken.'

Ze draaide zich om en legde haar hand op haar muts, alsof ze wilde controleren of hij er nog zat. ‘Nou, Suzanna Peacock, ik kan hier niet de hele dag blijven kletsen. Ik ben bang dat ik verder moet. Ik ga een boerenpastei op de markt van de plattelandsvrouwen halen. Ik ga schorten en wasknijperzakken voor ze maken. Niet bepaald het spul waar ik aan gewend ben, maar je houdt je vingers in beweging. Ik kom wel weer als je open bent, dan neem ik een van je kleine kopjes koffie.’

‘O, goed,’ zei Suzanna droog.

Voor ze wegging staarde mevrouw Creek nog een keer naar het abstracte schilderij, alsof ze het wilde onthouden als voorbereiding op haar eigen versie.

Ze kwam tegen halftien thuis. Neil zat met zijn voeten op de salontafel, met een lege kom en een bord met wat kruimels ernaast. ‘Ik wilde al een zoektocht gaan organiseren,’ zei hij terwijl hij zijn gezicht van de tv wendde.

‘Ik heb geprobeerd de spullen mooi uit te stallen.’

‘Ik zei toch dat je aan de voorkant meer schappen nodig hebt?’

‘Wat eten we?’

Hij keek een beetje verbaasd. ‘Ik heb niets klaargemaakt. Ik dacht dat jij misschien op tijd thuis zou zijn om te koken.’

Ze trok haar jas uit en voelde zich ineens boos en moe. ‘Ik ga over drie dagen open, Neil. Ik ben bekaf. Ik dacht dat jij dit keer eens voor mij zou koken.’

‘Je had al gegeten kunnen hebben. Trouwens, ik wist niet hoe laat je terug zou zijn.’

‘Je had kunnen bellen.’

‘Je had mij kunnen bellen.’

Suzanna smet haar jas over de rugleuning van een stoel en liep stampend het kleine keukentje in. De ontbijtspullen van die ochtend stonden nog in de gootsteen. ‘Nou, zolang het met jou maar goed gaat, Neil, hoef je je over mij geen zorgen te maken, hoor.’

Zijn stem schoot protesterend omhoog: ‘Ik heb verdomme alleen

maar een boterham met kaas gegeten. Ik heb niet bepaald een banket voor mezelf gekookt.'

Ze begon met kastdeurtjes te slaan, op zoek naar iets dat makkelijk klaar te maken was. Ze had de afgelopen paar weken geen tijd gehad om naar de supermarkt te gaan en op de planken stond weinig anders dan een pakje spliterwten en een geopend pakje bouillonblokjes. 'Je had kunnen afwassen.'

'O, godallemachtig! Ik ga om kwart voor zes 's ochtends van huis. Wil je dat ik hier wacht tot jij ontbeten hebt?'

'Het is goed, hoor, Neil. Jij zorgt voor jezelf en ik zorg voor mezelf en dan weten we in ieder geval allebei waar we aan toe zijn.'

Er hing een korte stilte en hij kwam in de deuropening van de keuken staan. Er was maar weinig ruimte voor hen beiden en hij maakte een beweging alsof hij haar de woonkamer in wilde loodsen. 'Doe niet zo melodramatisch, Suze. Kom, ga zitten, dan maak ik iets voor je klaar.'

'Je hebt geen brood voor me overgelaten.' Ze tuurde in het plastic zakje.

'Er waren nog maar twee sneetjes.'

'O, ga weg, Neil. Ga op de bank liggen.'

Hij hief zijn handen in wanhoop ten hemel. Toen pas zag ze hoe moe hij eruitzag, dat er een grijze waas over zijn gezicht lag. 'O, ga zelf toch weg,' was zijn weerwoord. 'En hang alsjeblieft niet zo de martelaar uit. Als je zo chagrijnig van die winkel wordt, zou ik nu al willen dat je er helemaal niet aan begonnen was.'

Hij liet zich weer op de bank ploffen die te groot voor de kamer was, pakte de afstandsbediening en begon te zappen.

Ze bleef enkele minuten in de keuken staan, kwam naar binnen en ging in de stoel tegenover hem zitten, met een kom cornflakes in haar handen. Ze wilde niet naar hem kijken. Dat was de minst spannende manier om hem te laten merken hoe beu ze het was.

Neil zette de tv abrupt uit. 'Sorry,' zei hij in de stilte. 'Ik had aan het brood moeten denken. Maar als ik 's avonds uit de trein stap, kan ik alleen maar denken aan naar huis gaan.'

Hij had haar ontwapend. 'Nee, ik ben degene die spijt moet heb-

ben. Het is gewoon vermoeidheid. Het zal wel beter gaan als de winkel eenmaal open is.’

‘Ik ben blij dat je de winkel hebt. Ik had het niet moeten zeggen. Het is fijn je zo... zo –’

‘Bezig te zien?’

‘Levendig. Ik zie je graag levendig. Je lijkt minder gehinderd te worden door... dingen dan vroeger.’

De cornflakes kostten haar moeite. Ze voelde zich te moe. Ze zette de kom op de tafel voor zich. ‘Minder tijd om na te denken, denk ik.’

‘Ja. Te veel tijd om na te denken – altijd een recept voor rampspoed. Ik probeer het zelf niet te doen.’ Hij glimlachte flauw. ‘Zal ik kijken of ik een vrije dag kan krijgen voor je opening?’

Ze zuchtte en glimlachte terug. ‘Nee... laat maar. Ik denk niet dat ik een grootse opening houd. Ik weet niet eens of het wel op maandag zal zijn, zoals het nu gaat. En het lijkt me beter dat je je baas niet laat schrikken. Niet zo snel al.’

‘Als je het zeker weet.’ Hij wierp haar nog een aarzelende glimlach toe, ging toen weer achterover zitten, pakte de krant en bladerde hem door.

Suzanna zat tegenover hem en vroeg zich af waarom ze hem er instinctief niet bij wilde hebben. Het klonk idioot, zelfs voor haar. Kleinzielig zelfs. Maar ze wilde gewoon iets dat van haar was, puur en aangenaam, onaangetast door de geschiedenis van haar en Neil. Niet ingewikkeld gemaakt door mensen.

Lees verder in *Suzanna's wereld*

Van Jojo Moyes:

Verboden vruchten
Suzanna's wereld
Zee van verlangen
Dicht bij jou
Nachtmuziek
De laatste liefdesbrief
Voor jou
Vier plus één
Portret van een vrouw
Een week in Parijs
Een leven na jou
Dans met mij
Jij en ik
Voor mij
De sterrengever

Tweede druk, eerste in deze uitvoering, maart 2020

Oorspronkelijke titel *The Peacock Emporium*

Oorspronkelijke uitgever: Hodder & Stoughton, a division of Hodder Headline

Copyright © 2004 by Jojo Moyes

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2005, 2020 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Dit boek is eerder verschenen onder de titel *Passie en parelmoer*.

Vertaling Annemarie Verbeek

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie Shutterstock

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 4168 3

ISBN e-book 978 90 261 4169 0

ISBN luisterboek 978 90 261 5168 2

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.